

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Szomaházy István
Cím: Az utolsó háromszáz konflis

Forrás: Az Est

Bp.
(Hely)

1926. 12. 24.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Osztályozás

Tárgy

385.86

Hely

Idő

'1926'

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házinomda 1923

Az utolsó háromszáz konflis

A költő előre látja a jövőt. Szemem már révedez a távol földében, mikor az utolsó konflisló csontvázát s az utolsó konflist a múzeumban mutogatják s mikor meszeszerű alakoknak fognak fel-

tünni azok a régi-módi emberek, akik ezeken a járműveken jártak. Ha a jó isten megengedi ezt a kort érnem, mikor a taxi végkép megöli a lovat, bi-

zonyos, hogy én leszek az utolsó utas, aki a Zichy Jenő uccából az Eszterházy uccáig hajtatok, mert előttem, régi romantikus előtt, ma konflis képviseli a kényelmet, sőt az előkelőséget is. Mikor a rohanó autókat látom, mindig eszembe jut Eötvös Károly, aki egyszer azt mondta nekem az Abbázia asztalánál:

— Látod földi, én soha sem fogom megérteni azokat az embereket, akik gyorsvonaton járnak. Minek ez az eszeveszett sietség? Szerintem senkinek sem lehet olyan sürgős dolga itt a földi életben, hogy nyolcvan kilométeres sebességgel száguldjon. A halált lassú léptekkel is elérjük.

Az ő furesa gondolkozásából örökölttem valamit én is, aki szintén ott születtem, ahol az emberek sohasem sietnek. És — becsássanak meg nekem a modernnek, szívből és meggyőződéssel utálom az autót. A szaklapok ezért ne bántsanak engem, hiszen én még abban a regényes korszakban voltam fiatal, mikor Podmaniczky Frigyes minden nap konflison járt a szabadelvű pártba és szinte forradalmárszámba ment Tisza Kálmán és Jókai Mór, akik már akkor is flákeron jártak. A flákert, fölösleges gyorsaságáért már el is érte a nemezis, hiszen annyira kipusztultak, hogy néha hónapok múltak el, míg egyet az uccán megpillantunk.

De a konflis még itt él, haldoklik a szemünk láttára, a standok mind üresebbek lesznek s ez idő szerint már alig van közülök több háromszáznál. Megsemmisítően csekély szám egy millió nagyvárosban. A kocsis gyűlölködve néz a sofőrre, aki gyorsabban és olcsóbban szállítja az utasokat, mint ő s titokban valamennyi arra gondol, hogy jároművét autóra fogja változtatni. Egy haldokló kaszt elkeseredése ez, mely kénytelen magát megadni a

kornak s melyet emlékei, halott utasainak árnyéka most is a bakhoz fűznek.

Lenézik a jövővényt, mely diadalmasan robog végig városokon és országokon, s amely már a legtávolabbi világ részek őspusztaságára is bevonult. Hiszen az autótülkölést már nemcsak a tanyai gyerekek ismerik, hanem a tibeti hegyek remetéi és Afrika négeri is. A sport megölte a romantikát, melyet mi öregek még mindig melengetünk a szívünkben.

Ne magyarázzatok nekem, hogy az auto mólte a távolságot; ezt én is oly jól tudom, mint ti. Belátom, hogy az autóra sok esetben szükség lehet, de ti is értetek meg engem, mikor azt mondom, hogy a gépkocsi nemcsak a távolságot, de fiatalságom emlékeit is kipusztította. Oh, drága nagyságos asszony, emlékszik ön még azokra az estékre, mikor zárt kocsiban hajtottunk végig a sötétedő ligeten?

Elfelejtette az örömeiket, melyeket az egyszerű konflis szerzett nekünk? Kárpótolja-e önt ezért az autó gyorsasága, szépsége, csodálatosan fejlett technikája? Én, bámulója minden vívmánynak, ökölbé szorítom a kezemet, mikor a mindjobban sűrűsödő autók raja elszáguld melletttem.

Bennem, a régi acélmetszetek kedve-

lőjében, aki megindultan forgatok végig minden régi újságot s néha kiranulok a temetőbe, hogy régi hírességeink kőkeresztjét nézzem, bennem — ha igaztalanul is — ma is ott él a nosztalgia a pusztuló járművek iránt, melyeken valamikor az én porrá lett kedveseim jártak. Ne emlegetse előttem Fordot, aki nem akarja elrontani a napomat. Ha még egyszer konflison járhatnék egy szép kis leánnyal a ligetben! És ne csodálkozzanak, ha minden este így rebegem el esti imámat:

— Oh, Uram, adj nekünk csöndes életet és nyugodt halált és ne fossz meg bennünket attól a szegény háromszáz konflistól, mely Pest boldog biedermeier korszakából megmaradt!

Szomaházy István